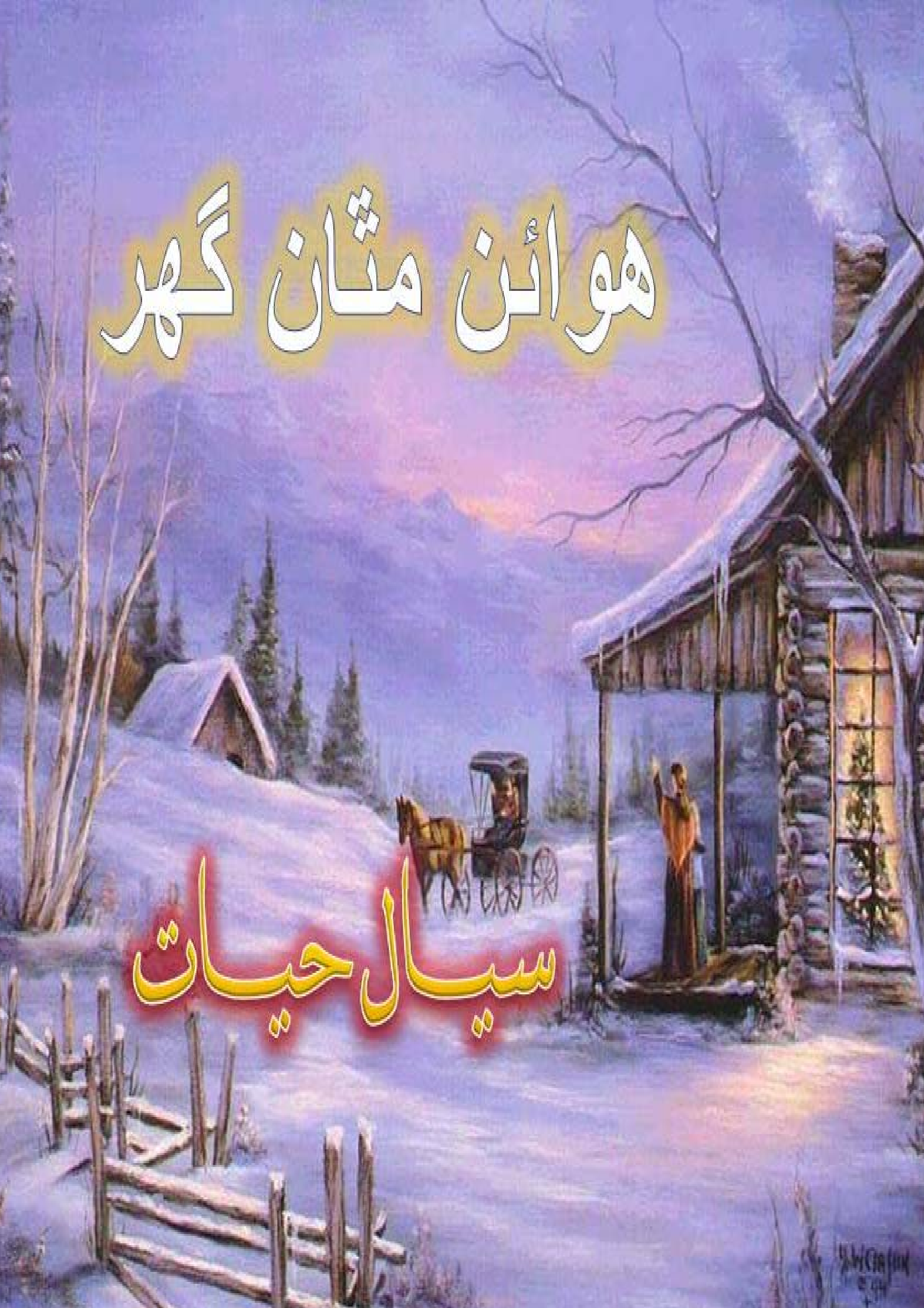

هوائن مٿان گھر

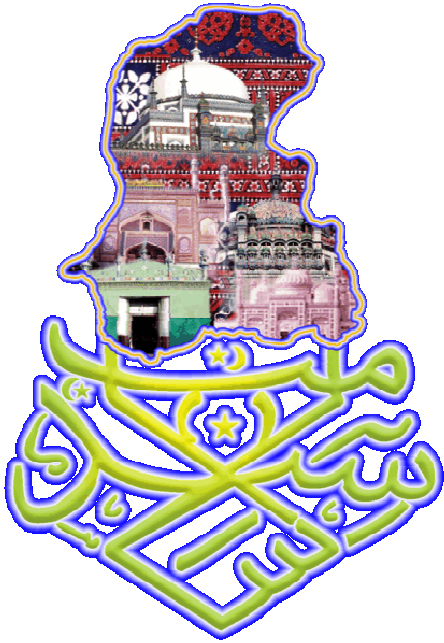
سیال حیات

سند جا سڄڻو سلام

سند سلامت ڊاٽ ڪام پنهنجي وجود جي پهرين ڏينهن کان جيڪي ڪوششون شروع ڪيون هيون انهن جو مقصد ڪمپيوٽر ۽ خاص ڪري انٽرنيٽ تي سنڌي ٻوليءَ جي واڌاري ۽ ترقيءَ جو هيو. سند سلامت سنڌي ٻوليءَ جي ڪتابن جي ذخيروي کي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ تائين پهچائڻ لاءِ **ڊجيٽل بڪ ايڊيشن** متعارف ڪرائڻ جو سلسلو شروع ڪيو آهي ۽ ان سلسلي جو هي **ڇهون ڪتاب** محترم سيال حيات جو **”هوائن مٿان گھر“** پيش آهي. اسين ٿورائتا آهيون محترم سيال حيات جا جنهن پنهنجي خوبصورت غزلن جو هي ڪتاب سند سلامت تي پيش ڪرڻ جي اجازت ڏني آهي. خاص ٿورا سند سلامت جي مانواري ميمبر ۽ پياري دوست **اسد علي سيال** جا جنهن جي محنتن سان هي ڪتاب ڪمپوز ڪري اوهان تائين پهچائي رهيا آهيون. مهرباني سند سلامت جي سرپرست محترم **نثار احمد ناز** جي جنهن سائين سيال حيات جي خوبصورت شاعريءَ جي ڪتاب لاءِ مهاڳ لکي ڏنو.

اوهان سڀني دوستن، بزرگن ۽ ساڃاه وندن جي قيمتي مشورن، رايي، صلاحن ۽ رهنمائي جو منتظر.

محمد سليمان وساڻ

هينيجنگ ايڊيٽر

سند سلامت ڊاٽ ڪام

salamatsindh@gmail.com

www.sindhsalamat.com

هوائی مٹان گھر

سیال حیات

(Edited & Designed By: ASAD ALI SIYAL)

ڪتاب جا حق ۽ واسطا محفوظ

هوائن مٿان گهر

ڪتاب جو نالو :

سيال حيات

شاعر :

شاعري

موضوع :

اسد علي سيال

ڪمپوزنگ :

سنڌ سلامت

تعاون :

ارپنا

معصوم مرڪن

مظلوم لڙڪن

بي اختيار ٽهڪن

بي آواز سڏڪن

بي باڪ جرئت

بي داغ چاهتن

اڻ جهل احساسن

اُجڙيل ارمانن

بي لوٽ دوستن

بي نانو رشتن

بي تعبير سڀن

بي شمار ساروئين

۶

بي وس دل جي ڌڙڪن

جي نانءُ

سيال حيات جي شاعري دل جا تار چيڙيندڙ آهي

نثار احمد ناز

سيال حيات جي شاعري جي هن اي ڪتاب جنهن جو نالو ”هوائن مٿان گھر“ ٿي عام پڙهندڙن کي ضرور متاثر ڪندو. سيال حيات جا جيڪي ٻي غزل هن اي ڪتاب ۾ آهن هر غزل جو عنوان ٿي اهڙو آهي جنهن سان سيال حيات صاحب پنهنجو ڪتاب ڇپائي سگهي ٿو. منهنجي خيال ۾ سيال حيات جا هن ڪتاب ”هوائن مٿان گھر“ ۾ جملي 50 غزل آهن، پهرين غزل ”خواب مان بڻجي پوان“ کان آخري غزل ”دل گھريئي دلبر جي آ“ تائين هڪ هڪ غزل مون باقائده پڙهيو آهي.

سيال حيات جون پهريون چارستون جنهن ۾ شاعر پنهنجي هن شاعري جي ڪتاب جو عنوان ”هوائن مٿان گھر“ سهيڙيو آهي :

ارادو مٽيو آ سڄڻ جو ٻڌو ٿم.

وري اڄ اسان ڏي اچڻ جو ٻڌو ٿم.

اڙي اڻ جهلي دل، وري ٽنهنجا ساڳيا،

هوائن مٿان گھر اڏڻ جو ٻڌو ٿم..!

پڙهي اندر جا تار چڙي پيا، سيال حيات جي ڪتاب جو هي پهريون چارستو ذات ۽ ڏانءُ سان ڀرپور آهي، تخيل جي اڏار کان وٺي چئن فعولن واري بحر مٿمن سالم جي سندس استعمال مان خبر پئي ته شاعر کي پنهنجي ذات سان گڏ پنهنجي ڏانءُ کي سينگارڻ جو فن به ڀلي ريت اچي ٿو. مونکي ڪنهن پراڻي ڪوي جو شاعر جي باري ۾ هڪڙو پراڻو قول پيو ياد اچي ته ”شاعر دنيا جو واحد اڪيلو شخص آهي جو هو پنهنجي خيالن جي وهڪري کي سمند جي اڃر چولين جيان روانيون ڏيئي پنهنجي ڪويتائن کي نت نوان انڊلٽ جا رنگ ڏيئي عوام الناس کي پاڻ سان گڏ وٺي ٿو هلي“ جيئن تمام جدت سان ڀرپور خيال حيات سيال پنهنجي ڪتاب جي پهرين غزل جي چند بندن ۾ ڏي ٿو ته :

ترس مان تنهنجو اڪين ۾ ، عڪس ويهاري وٺان .
دل جي ديول ۾ رکيل ، پوتر ڪائي تصوير ٿي

دل رکڻ جي لاءِ ڪوڙوئي دلا سوڌي ڪڍي
مان وري ايندس سگهو ايڏو نه دلگير ٿي .

ٿي سهارو ، ساهه جو ڪر وار هر واسينگ تي
ڍال ٿي مظلوم جي ، ظالم جي لاءِ ڪو تير ٿي

ترس مان تنهنجو عڪس اڪين ۾ ويهاري وٺان واري شعر کي پڙهي بي اختيار واهه واهه ڪري وينس يا دل رکڻ جي لاءِ ڪوڙوئي دلا سوڌي ڪڍي وارو مجازي ڳالهه دل تي اهڙو لاجواب اثر ٿي ڇڏيو جو وڃي ٿيا ست خير هن غزل جو حاصل طلب ۽ شاهڪار شعر ٿي سهارو ساهه جو ڪر وار هر واسينگ تي ۾ شاعر پڙهندڙن کي بهادري ، حوصلي ۽ بردباري جو سڏ ڏيندي مظلوم جي ڍال ۽ ظالم لاءِ تير ٿيڻ جي ڳالهه ڪري مزاحمتي شاعري جي بلندين تي نظر ٿو اچي اهڙي شاعري سنڌ جي موجوده حالتن ۾ نهايت ئي ضروري آهي ، ڇو ته موجوده نفسا نفسي واري دور ۾ جتي اسان جي جوڌن سپوت ڀٽن حقن جي ڳالهه ٻڌڻ ڇڏي ڏنو آهي اتي مونکي يقين آهي ته حيات سيال جي غزل جو هي بند هڪ جوت وانگر سنڌ قوم ۾ هڪ اُجالِي جيان ثابت ٿيندو . ان کان علاوه هن غزل ۾ پي سيال حيات ذات سان گڏ ڏان وارو فن علم عروض واري بحر تي فاعلاتن ۽ هڪ فاعلن استعمال ڪيو آهي . مونکي سنڌ جي پلوڙ شاعر ايوب کوسي جي ڪتاب ” سنڌ اداس آهي “ جي هڪڙو مضمون ” شاعري عالمي سچ آهي “ ياد پيو اچي جنهن ۾ ايوب کوسي لکيو هوته :

”حقيقت اها آهي ته رڳو اسان اُهي پهريان ماڻهون ناهيون جن آرت جي آڱر جهلي آهي. يا ڪتابن جي ٻنين ۾ شعرن جا فصل پوکيا آهن ۽ ائين به ڪونهي ته اسان اُهي پهريان ماڻهو آهيون، جن درد جي رڻ ڪڇ ۾ صُبح وڃائي شامون لٽائي ۽ راتيون ڪپائي اظهار کي هٿيار ناهيو آهي، ائين بنهه ناهي! اسان کان به گهڻو صفا گهڻو اڳ، هنن پتنن ۽ دڳن ۾، پيلن، ٻنين، صحرائن ۾، شهر جي پنجوڙن ۽ ڳوٺن جي ڏوڙ ۾ ماڻهن زخم ماڻيا آهن دلين درد پوڳيا آهن ۽ آڱرين آرت تخليق ڪيو آهي.“ (ايوب کوسو ڪتاب سنڌ اُداس آهي).

سيال حيات جي هن شاعري ۾ پوڳنائن جي سفر کان وٺي آڱرين جو آرت چوڏهين جي چند جيان نروار آهي،

پاڳ جون سڀ پوڳنائون، ساهه کان پياريون اٿم،
سونهن جون ساريون ادائون، ساهه کان پياريون اٿم.

دلبرن جيڪي اچي، هن، دل جي دفتر ۾ ڪيون،
درد جون سي داخلا تون، ساهه کان پياريون اٿم.

وار تي نئون وار ٿيو ۽ وارجي وئي زندگي،
وقت جون سڀ وارتائون، ساهه کان پيارون اٿم.

جن نماڻپ مان نهاري، ڪئي نوازش نينهن جي،
ناز واريون سي نگاهون، ساهه کان پيارون اٿم!..

جيڪو شاعر پوڳنائن کي پنهنجو پاڳ سمجهي پنهنجي جيءَ ۾ جايون ڏي اهو شاعر ڪو معمولي ماڻهو ناهي بلڪل ثابت ٿئي پيو ته حيات سيال حياتيءَ جي رڻ ۾ پنهنجي دردن کي پوکي، پنهنجون سندر شامون لٽائي ۽ مهڪندڙ راتيون ڪپائي پنهنجي اظهار کي تمام پياري انداز سان پنهنجي شاعريءَ جي

روپ ۾ اسان کي اڀري پيو. سيال حيات جي شاعريءَ ۾ ڪنهن ڪناري ڪنيا جي چوڙين جي ڪنڪ آهي ته ڪنهن نرتڪي جي چير جي چم ۾ به آهي، ڪنهن مظلوم جا وهندڙ گرم ڳوڙها به آهن ته وري محبوبا جي پهرين پيار جي پهرين نيهار به آهي. ”بقول ايوب ڪوسي جي ته شاعري جهڙي محبوب ۽ معصوم شعبي ۾ مٿي ڄاڻايل رنگن جو شامل رهڻ ان ڪري به اڻ ٿر آهي جو ماڻهو شاعراڻي اظهار کي سولائيءَ سان سمجهي سگهن ٿا. شاعريءَ کي محبوبيت ان ڪري به ملي ٿي جو اها تخليقي شاعرن وٽ صلاحيت، فڪر، جذبي ۽ احساس جي روپ ۾ پاڻمرادو لهي ٿي.“ (ايوب ڪوسي ڪتاب سنڌ اداس آهي)

سيال حيات جي هن شاعري ۾ مون بلڪل ائين ئي محسوس ڪيو آهي ته سيال حيات باقائده هڪڙو پختو ۽ برجستو شاعر آهي، جنهن کي لفظن کي ناچ ڪرائڻ جو فن باقائده اچي ٿو. جڏهن به ان مٿان ذات جي ديوي مهربان ٿئي ٿي هو بغير ڪنهن دير ڪرڻ جي لفظن جا گلدستا عام پڙهندڙن کي هڳاءَ جي روپ ۾ ڏي ٿو هن شاعري جي فن سان باقائده نپاءَ ڪيو آهي. مون کي هتي هڪڙي ڳالهه ضرور لکڻي آهي ته دنيا جون ساريون لائبريريون تقريبن انٽرنيٽ جي حوالي سان آڱرين جي ٽچ تي آهن پر وري به جيڪو مزو ڪتاب هارڊ ڪاپي جي صورت ۾ پڙهڻ جو آهي اهو انٽرنيٽ واري ڪتابن جي پڙهڻ ۾ ڪونهي، ڀلي انٽرنيٽ تي ڪوبه شاعر پنهنجي شاعريءَ جا خزانو لٽائي ڇڏي پر هو صاحب ڪتاب نٿو سڏجي سگهي. هو تاريخ ۾ امر تڏهن ئي ٿيندو جو هن جا پنهنجا ڪتاب باقائده پرتنگ پريس مان شايع ٿيا هجن.

ان ڪري وري به اسان کي خاص ڪري مون کي اوسيئڙو رهندو ته سيال حيات جو هي اي ڪتاب جيڪو سنڌ سلامت جي سونهن ٿيو آهي اهو باقائده شاعر طرفان يا ادب دوستن طرفان ضرور ڇپايو ويندو. ان کان علاوه هڪڙي ٻي ڳالهه به ضرور لکڻي آهي ته اسان جي سنڌي قوم سنڌي ڪتاب خريد ڪري پڙهي ٿي ڪانه ٿي هڪڙو مخصوص حلقو آهي جيڪو سنڌي ڪتاب پڙهي به ٿو پر هو ڪتاب خريد ڪري نٿو پڙهي هو صرف اعزازي ڪتاب حاصل ڪري ٿي ڪتاب پڙهندو آهي، اردو ادب ۾ ڏسو ته انهن جي شاعري يا ڪهاڻين جا ڪتاب راتورات ڪپي ويندا آهن ان ڪري جو انهن ۾ ڪتابن کي پڙهندڙن جو وسيع حلقو موجود آهي.

مون هڪڙي اردو شاعر کان پڇيو ته تنهنجو هي ڏهون شاعريءَ جو ڪتاب آهي آخر ڪهڙي طرح تون ايتري رقم خرچ ڪري اهي ڪتاب ڇپرائيندو آهين چوڻ لڳو ”ناز پائي جو ادارو ميري ڪتابن ڇپواتا هي وه مجھي باقائده اس ڪتاب کي رائلٽي پي ڊيٽا هي“ معلوم ٿيو ته اردو ادب وارن کي پنهنجي شاعرن جي شاعريءَ سان گڏ شاعر جي حوصلا افزائي ڪرڻ جو به اونور رهندو آهي، هتي اسان جي سنڌي شاعرن سان اها ويدن آهي جو پنهنجي شاعري کي ڇپائڻ واسطي پنهنجي سنڌي قوم کي نت نئين ۽ نڪور سوچ کي همڪلام ڪرڻ لاءِ ٽڪو ٽڪو جوڙي هڪڙو ڪتاب ڇپائي ٿو ته اهو ڪتاب صرف اعزازي ڪاپين حاصل ڪرڻ وارن جي ور چڙهيو وڃي جيڪڏهن ڪو شاعر ڀلجي ڪنهن ڪتاب فروخت ڪرڻ واري اداري کي ڏي ٿو ته اهو ادارو سڀ کان پهرين اها ڳالهه ڪندو آهي ته جڏهن به ڪتاب ڪپيا ته پنجويهه فيصد شاعر جا ۽ ٻارهن آنا اداري جا. شاعر ويچارو انهي ڳالهه تي به راضي ٿي ويندو آهي پر جڏهن ڪتاب وڪرو ٿي ويندو آهي ته شاعر کي پنجويهه فيصد ڄاڻايل رقم کان به جواب آهي يا ته اها رقم رٿاڙي رٿاڙي ملندي آهي.

بهرحال محترم سيال حيات جو جو هي اي ڪتاب ”هوائن مٿان گھر“ سنڌ سلامت جي محبتي انگڙ تي شاعري جي حوالي سان هڪ تمام بهترين ڪتاب ثابت ٿيندو شاعرن کان وٺي عام پڙهندڙن به هن ڪتاب مان آندو حاصل ڪندا. آخر ۾ منهنجي دُعا آهي ته محترم سيال حيات آئنده به اهڙا لاجواب غزل تخليق ڪندو رهي ۽ پوري سنڌي قوم اها شاعري پڙهي کيس مڃتا عيوض پنهنجا پيار واريندي رهي ۽ جيڪل سنڌ جي سيند سائي ٿيندي رهي. آمين.

خير انديش

خادم الادب ۽ خادم سنڌ

نثار احمد ناز

سرپرست اعليٰ

www.sindhsalamat.com

احساس اڏاڻڻ ڳوليان پيو (دل جي دفتر مان)

هوائن مٿان گهر ٺاهڻ ڪيڏو اڻانگو آهي ان جو اندازو اسد کي ان وقت ٿيو جڏهن هن موجوده ڪتاب جو ٽائيتل پيچ ٺاهڻ وقت بي وس بنجي مون سان پنهنجا ويچار ونڊيا ۽ ڪجهه آئيڊيا شير ڪرڻ لاءِ چيو. تڏهن مون صرف مسڪرايو ۽ دل ۾ چيم ته جيڪڏهن سڀ ڳالهيون منهنجي وس ۾ هجن ها ته اڄ تو وٽ منهنجي شاعري جو E_book ٺاهڻ وقت الائي ڪيترا ڇپيل مجموعا سامهون پيا هجن ها جن جا ٽائيتل پيچ به سنڌ جي ڪنهن نه ڪنهن سربلي مصور جي هٿن جو هڳاءُ پيش ڪن ها ۽ تون انهن کي صرف Scan ڪرين ها.

خير . . . ! وقت ۽ حالات مون تي سدائين حاوي رهيا آهن ۽ ان کان به وڌيڪ اثر انداز رهي آهي پنهنجي انا جو ڪيترن ئي مهربانن ڪتاب ڇپرائڻ جي آڇ ڪئي پر احسانن جي بار هيٺان دفن ٿيڻ جي خوف کان بهتر سمجهيم ته ڪنهن اڳيان ڪنڌ جهڪائي صاحب ڪتاب بنجڻ کان بهتر آهي ته صاحب ضمير رهان.

بس پوءِ ڪجهه شاعري جون ڊائريون خدا جي مخلوق اڏوهي جي پيٽ ڀرڻ جي ڪم آيون. ڪجهه پنا پراڻا ٿي زبون ٿي ويا ۽ پڙهڻ جهڙا نه رهيا يا ڪٿي چئجي ته مٿي سان ملي مٿي ٿي ويا ۽ پوءِ ڪجهه عرصو پاڻ کي به اها سوچ ڳڙڪائي وئي ته جڏهن شاعري چپرائڻ وس ۾ ناهي ته لکي چاڪريان. خالي اچن پنن تي ڪارا ليڪا پائي پنهنجا ليڪا چو وڌايان. بس پوءِ هزار خيال آيا ته به پين جي مس سان ملائي پنن تي ڪونه هاريو. پوءِ وري ڪجهه سالن کان ڪمپيوٽر عام ٿيا ته مون به جديد ٽيڪنالاجي مان لاڀ حاصل ڪرڻ لاءِ شاعري، ڪهاڻين ۽ ادب کان هٿ ٻڌي هميشه لاءِ موڪلايو ۽ ڪمپيوٽر جي دنيا ۾ سڪون ڳولڻ لاءِ نڪتس. پر ڪجهه سالن کان پوءِ احساس ٿيو ته پاڻ کي ڪيترو به مصروف رکيم پر ذات هڪ ڀل لاءِ به بيچونه ڇڏيو.

تازوئي اسد صاحب جون صلاحون ۽ مشورا ڪجهه اثر انداز ٿيا ته جديد دنيا ۾ E-book تي ڪوبه خرچ نٿو اچي تنهنڪري ڪجهه نه ڪجهه شاعري کي محفوظ ڪجي. سندس دليل منهنجي ڳالهين کان طاقتور هيا تنهنڪري ڪجهه شاعري سندس حوالي ڪيم. جيئن ته هي ڪتاب ڇپيل صورت ۾ نه ڪنهن مارڪيٽ ۾ موجود هوندو نه ڪنهن لئبرري جي ڪٽ ۾ نه ڪنهن هٿ جي تريءَ تائين پهچندو جو ڪوئي ان ۾ گل رکي. هي صرف نيت تي ڪنهن مخصوص ويب سائيٽ تي پڙهي سگهيو يعني هوا جي لهرن ۾

لڙهندو رهندو ۽ هوا جي هٿن سان ئي ورق ورق کولي پڙهي سگهيو. جنهنڪري مونڪي مناسب لڳو ته هن جو نالو به **هوائن مٿان گهر** هجڻ گهرجي. چوٽه جيون جي اٿاهه جذبن کي جيڪڏهن ڪنهن حنا لڳل هٿن جي حوالي نه ڪري سگهيم ته هوائن ۾ ته اڏاري ڇڏيم، جتان ڳولڻ وارا پيا ڳوليندا. ۽ مان اڃا به هوائن ۾ اڇلائڻ لاءِ ڪي پراڻا اڏاڻل احساس ڳوليان پيو. چوٽه جڏهن به مان شاعري لکندو آهيان تڏهن من سار جي سنڌوءَ ۾ ترندو آهي ۽ هاڻي ان جا عڪس اسد جي چوڻ ۽ سنڌ سلامت جي سائين جي سهڪار سان هوا جي لهرن ۾ لوڙهن سان به هڪ اڏار جو احساس ساهه کي سرهائي ڏئي ٿو.

سڪ سلامت

جيسين

سنڌ سلامت

سيال حيات

پڪا چانگ، خيرپور ميرس

1- جولائي - 2011

رابطي لاءِ

0333_7036311

Siyalhayat_sindh@yahoo.com

فهرست

1. خواب مان بنجي پوان ،
2. اڃا اڻ ڀلي دل
3. زندگيءَ جو سفر ،
4. اوهان جي شهر جا
5. ڀاڳ جون سڀ پوڳنائون ،
6. ٻانهن ڪري سيراندي ،
7. رات ٿيندي ئي شهر ۾ ،
8. پرڻه ڪوئي ، ايمان ڪپائي
9. اسان وقت ۽ حالات جا قيدي
10. مان به انائن ۾ پيس قاسي
11. ڪليا سين ، ته ڪلندي ئي ،
12. ڏينهن ناري ، جڏهن ، شام ڌاري ويو
13. محبت ۾ دغا جاني ،
14. ها جڏهن کان ڌار ٿيا سين ،
15. ڪو اڃا پي اسان کي سنڀاري پيو ،
16. جيون ، آجل ٿل ،
17. سونهن جي ڪائنات ،
18. ڪلي ڪلي هر سزا قبوليم ،
19. جيون رنگ رتولڙو
20. اڃا ڪوتہ سڀن ۾ ،
21. ارادو مٽيو آ ،

22. هوبه چريو ،
23. ڪاش گلڙن کي
24. اقرار جي منزل ڳوليندي ،
25. پرچندا ، رُسندا رهياسين ،
26. پيار کي ، پاڳلپڻو ، اغيار چئي
27. اوهان جي تـ دل ،
28. سونهن جا سردار مان ،
29. جت ذهن تي هن زنگ لڳل ،
30. ٽپندڙ ڌرتي ، ٻرندڙ ماڻهو
31. تانگه تـل ، تندورن وانگي
32. ٻڌايم عشق جا توکي ،
33. جنهن ڏينهن ، اسان وٽ آيو ، اجل
34. اکين کي مليا جو ، اکين جا نيا پا
35. اکڙين جي عظمت جو سارو ،
36. اڄ اچڻ جي آسري ۾ ،
37. اوهان جن کي گهمندي گهٽين ۾ ،
38. اسان ڪاڪ جا جي نه راڻا هئا سين ،
39. ڪا تـ اندر ۾ اڻ ٿڻ ٿئي
40. مون نـب ڳولي رات پـر
41. ڪيڏو پاڻي تار ،
42. اوهانجي شهر جون ،
43. گهڙي ويه توتان کي ،
44. جڏهن کان جيءُ ۾ جذبـن
45. هر نظرتي ، بد نظر جي ، آنظر

46. اي سونهن سرن سان راند ، نه ڪر
47. وهم وچڙڻ جا پرين ،
48. شيشن جا مليل زخم ،
49. تون به شيشي پور وانگيان ،
50. دل گهريئي دلبر جي آ ،

ارادو مٿيو آ ، سچڻ جو ، ٻڌو ٿم .
وري اچ اسان ڏي اچڻ جو ، ٻڌو ٿم .
اڙي اڻ جهلي دل ، وري تنهنجا ساڳيا .
هوائن مٿان گھر اڏڻ جو ٻڌو ٿم .

سيال حيات

خزلی

غزل

خواب مان بنجي پوان ، تون کا حسين تعبیر ٿي .
مان مُقدر تنهنجو ٿيان ۽ تون منهنجي تقدیر ٿي .

ترس مان تنهنجو اکين ۾ ، عڪس ويهاري وٺان .
دل جي ديول ۾ رکيل ، پوتر کا ئي تصوير ٿي .

دل رکڻ جي لاءِ ، ڪوڙو ئي دلاسو ڏي کڻي .
مان وري ايندس سگهو ، ايڏو تون دلگير ٿي .

مان ٿيان ميهار ، تون سُهڻي ٿي منهنجي ساھ جي .
يا تہ مان رانجهو ٿيان ، تون هر جنم ۾ هير ٿي .

ٿي سهارو ساھ جو ، ڪر وار هر واسينگ تي .
ڍال ٿي مظلوم جي ، ظالم جي لاءِ ڪو تير ٿي .

منت مڃ موٽي بہ آ ، ڪر سوال پورو ”سيال“ جو .
درد دل جو ڪر ختم ، تون کا دوا اڪثير ٿي .

غزل

اڃا اڻ ڀلي دل ، صنم کي ، سڏي پئي.

نئين ڏينهن تي ، نئين ستم کي ، سڏي پئي.

اها زندگيءَ جي ، روايت رهي آ.

گلابن جي موسم ۾ غم کي ، سڏي پئي.

اکين جي اڏي تي ، اچي آس گهايل.

اڃا تيز گهري زخم کي ، سڏي پئي.

انهيءَ دل چريءَ جي ، اها دل لڳي جو.

هو قاتل کان نظرِ کرم کي ، سڏي پئي.

تُٽي اعتمادن جي ، پئي آرسی پر.

پڇي پور ٿي ويل ڀرم کي ، سڏي پئي.

اها "سيال" ڪوئل ڪري ڪوڪ ، شايد.

صُبح ساڻ رنج و الم کي ، سڏي پئي.

غزل

زندگيءَ جو سفر ، ڪيئن اڪيلي ڪٿيان.

ٿي اچي همسفر ، ٿئي حسين ڪاروان.

سُچ آ ، رُج آ ، اُچ ئي اُچ آ.

چانورن لاءِ ڏڪان ، سانورن لاءِ سڪان.

اوپرا ، اوپرا ، پيار جا پيچرا.

ٿيا ڪنا ڪيترا ، درد جا داستان.

هر قدم ، سرِ قلم ، هر نظر تي نظر.

ڪيئن توسان ملان ، ڪيئن توسان ڪلان.

رُوح رولي پيو ، موت ڳولي پيو.

مان ڪيسين رهان ، سُور ڪيسين سهان.

هڪلومان هتي ، تون رهين پيو ڪٿي؟

“سيال” آهين جتي ، آءُ ته جهُومان نچان.

غزل

اوهان جي شهر جا ، ته پتر به گل ڦل.

اسان جي شهر جا ، ته ماڻهو به پاگل.

ڪٿي سمجه تن کي ، جو سِر کي بچائين.

نهارِيئي جنين ڏي ، ڪٿي نيٺ قاتل.

ڏني سون رڳو مُند ، اڪڙين وسڻ جي.

نه آ ياد ڪڏهن ، ڪو برسو آ بادل.

اها جهاتڙي ، جيءُ جهوري وئي آ.

انهيءَ ڏينهن کانپوءِ ، جيون آ جل ٿل.

سڪي سونهن راڻي ، اوسپن جي ملڪ.

اُجاڙي ڇڏيئي خواب ، ڪيڏا نه ڪومل.

سڄي زندگي ”سيال“ ، ٻي دُعا نه گهري.

ڪرين جي ڪٿي ، دل جي ڌڙڪن ۾ شامل.

غزل

ڀاڳ جون سڀ پوڳنائون ، ساه کان پياريون اٿم ،
سونهن جون ساريون ادائون ، ساه کان پياريون اٿم ،

دلبرن جيڪي اچي ، هن ، دل جي دفتر ۾ ڪيون ،
درد جون سي دا خلائون ، ساه کان پياريون اٿم ،

وار تي نئون وار ٿيو ۽ وار جي وٺي زندگي ،
وقت جون سڀ وارتائون ، ساه کان پيارون اٿم ،

جن نماڻپ مان نهاري ، ڪئي نوازش نينهن جي ،
ناز واريون سي نگاهون ، ساه کان پيارون اٿم ،

هاڻ يادون ڇڻ ته ڪنڊر ۽ اُڃڙ دل جو شهر ،
پور ٿي ويل ڀا وٺائون ، ساه کان پياريون اٿم ،

تون پلي ، تڙپاءِ پيو ۽ پنهنجي دل بهلاءِ پيو ،
جانمن تنهنجون جفائون ، ساه کان پياريون اٿم ،

“سيال” ڪهڙي حال ۾ آ ، هاڻ ڪاڻي ٿوري ،
پيار مان پل پل پڇائون ، ساه کان پياريون اٿم .

غزل

ٻانهن ڪري سيراندي ، چنڊ سمهي پيو آ

بيٺو ڪو پيراندي ، چنڊ سمهي پيو آ

اٽيهين جي رات ، پڪو ٿو شڪ پوي

بنجي ڪاٿي باندي ، چنڊ سمهي پيو آ

تارا انجي واٽ ، تڪيندي ٿڪجي پيا

ڪانڊ خبر ڪنهن آندي ، چنڊ سمهي پيو آ

ڪيڏا ڳوٺ ، ڳليون ۽ رستا ڳوليندي

رات لڙي هيڪاندي ، چنڊ سمهي پيو آ

چئوڌاري چاهت جي ، چاري چاري تي

مڌ م ٿي پئي چاندي ، چنڊ سمهي پيو آ

باڪ ڦٽڻ جي ويٺي سمجهين سورن جي

هاڻ ختم ٿي آندي ، چنڊ سمهي پيو آ

اکڙين جي اکيري ، اوجاڳا ڦٽڪيا

سار اٿي سڄڻاندي ، چنڊ سمهي پيو آ

“سيال حيات” سڄڻ جي ديسان شايد ڪو

پهتونا هي پاندي ، چنڊ سمهي پيو آ

غزل

رات ٿيندي ئي شهر ۾ ، روشنيون جهومڻ لڳيون
سخت پانهن ۾ ڪي نازڪ ، زندگيون جهومڻ لڳيون

ساهه جي ، سرگوشين جو ، ساز چيڙيا ، سانت ۾
سونهن ، سندر تا جون ساريون ، ساعتون جهومڻ لڳيون

مُرڪ جو وڪري ، رخ مهتاب تي ، مونڪي ڏسي
ڪي اکين جي درازل جون ، آنتون جهومڻ لڳيون

هت مٿان ڪاڏي رکي ، جو پيار مان گهوري ڏئي
عشق جي ايوان ۾ سڀ ، بندگيون جهومڻ لڳيون

ٻارڙو ، پوپت ڪي پڪڙڻ لاءِ جو ڊوڙڻ لڳو
گل جي سڀني پنڪڙين تي ، ڀارتون جهومڻ لڳيون

رات ڪافي وئي لڙي آ ، هاڻ موڪل ڏي وڃان
لفظ روئي پيا لب تي ، لڙشون جهومڻ لڳيون

”سيال“ ڏي آئين هلي ، سڪ مان پري جو پيرڙا
ڳوٺ منهنجي جي ڳلين جون ، قسمتون جهومڻ لڳيون

غزل

پل ڪو پيڙيون، پان ڪپائي

پر نه ڪوئي، ايمان ڪپائي

گهٽيءَ گهٽيءَ ۾ هو گهورارو

جيون لئه ٿو، جان ڪپائي

پيت ڀرڻ لئه پورهيت، ناهي

پتر جو، پڳوان ڪپائي

سو ماڻهو ڪهڙو ماڻهو؟ جو

مانيءَ لئه ٿو، مان ڪپائي

ان ۾ ڪهڙي انسانيت، جو

پعسي تي، انسان ڪپائي

بُڪ وگهي، هُونيٺ نڪمو

گهر جو، سڀ سامان ڪپائي

نياڻي وڪڻي ائين، نياڳي

هوٽل تي چڻ، نان ڪپائي

تنهنجي ديس ۾ ، ڪو ديوانو

دل جو ويٺو ، دان ڪپائي

“سيال حيات” نه ڪوئي پنهنجا

آسون ۽ ارمان ڪپائي

غزل

اي يار، اسان وقت ۽ حالات جا قيدي

نيٽن ۾، نظر بند، حوالات جا قيدي

محفل ۾ مليا نيٽ، تري مُرڪ چين تي

محبوب سان ان هڪڙي ملاقات جا قيدي

جو چور کي به چور چوڻ کان ٿو لنوائِي

سو مصلحت جو آ يا مفادات جو قيدي

ڪو پير ڪو مرید ڪو، پوتار ڪو نوڪر

دل جي دنيا کان دور، سي درجات جا قيدي

يا پيار ڪريون يا ته ٻڌون پيت سان پٿر

اوچڻ ۽ اجهي جي سدا فڪرات جا قيدي

ڪو سوچ ۾ صدام ڪو بئش بي لغام آ

سڀ پنهنجي پنهنجي فن جي ڪمالات جا قيدي

آ ”سيال“ اسان زندگي هن ريت گذاري

خوابن جا مسافر ۽ خيالات جا قيدي

غزل

مان به انائن ۾ پيس قاسي، تو به سڪيون ڪي بي پرواهيون
جذبن ڪي ويون برف بنائي، احساسن جون سرد هوائون

ڪيڏا چاهت چنگ وگا پر، تو تائين، آواز نه پهتو
بند دريون، در تنهنجي دل جا، سڌڪي موتيون ساز صدائون

هاڻي تون بي پار اڏرڻو، موتي مون وٽ ناهين ورڻو
مينهن اکين جو ناهي اڪرڻو، رم جهم هاڻي سڀ رچنائون

سائيترا پل سار نه مونڪي، پل پر جوڏي پيار نه مونڪي
پوءِ ته پل پل ياد ڪندين پيو، ڏور جڏهن ٿي ويندس آئون.

تن نه رهين جي جيون ۾ پوءِ، جهوراڻن ڪي جهل نه ڪائي
هاڻ جهڪون هر پاسي جهولا، ڪاڏي ويون هو تڏڙيون چائون

ڪالهه ته پلڪن ساڻ ڍڪي ٿي، هر جاءِ تي هئا هت هٿن ۾
هاڻ ته زلفن جون به پري هن، هو گهاتيون گهن گهور گهتائون

“سيال حيات” جا سهڻا سانول، ڪين هئاسين تنهنجي قابل
ها پر پوءِ به حياتي ساري، دل ۾ هونديون دم دم دعائون.

غزل

ڪليا سين ، ته ڪلندي ئي ، روئي پياسين
ملياسين ، جڏهن پي ته ، وچڙي وياسين

ڏکيا هئا گهڻا ، پنڌ دل جي شهر جا
اڪين جي سفر ۾ ، عمر ڀر رلياسين

جڏهن جنگ جيون جي جوڻيسين جانان
جيئڻ لاءِ جلياسين ، جلاڻ لاءِ جياسين

اميدون عذابن ۾ ، آتت پيون ڳولن
نه واپس ورياسين ، نه تووت ڀڳاسين

انڌيرن جو چادر وچائڻ شروع ڪئي
تڏهن ٻاٽ ۾ ٿي ، ستارا ڪڙياسين

ٿيو سڄ ، نيزي ۽ ڌرتي ، ٿي ٿامو
تڏهن مينگهه ملهار وانگر وسياسين.

ڪڏهن هٿ ڀسي ويا ، اگهي لڙڪ ٻين جا
ڪڏهن پنهنجا ڳوڙها نه روڪي سگهياسين

ڪلي ”سيال“ سرڙو ڏنو سين سڄڻ کي
نه رنج ٿي رُناسين ، نه تڙپيا لُچياسين

غزل

ڏينهن ٺاري ، جڏهن ، شام ڌاري ويو.

يادگيريون سيئي ، هت وساري ويو.

سير ۾ ساٿ ڏئي ، ويو ڪنن ۾ ڇڏي.

ڪير چئي ٿو ، ڪناري اُڪاري ويو.

هن طرف ، هن طرف ، هر طرف ، هووسي.

نقش اهڙا اکين ، ۾ اُتاري ويو.

دل جي ڪعبی منجهان، وهم جا بُت ڪڍي.

عشق سان من اندر ، ڪي اُجاري ويو.

زندگي قيمتي هئي، تڏهن پئي خبر.

پيار جي ڪو نظر سان نهاري ويو.

مُرڪ ميڙي سڄي ، پاڻ سان ويوڪڙي.

۽ ڇڏي ”سيال“ ، سڌڪن سهارِي ويو.

غزل

محبت ۾ دغا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،
سڌائڻ بي وفا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

اسان هڪ سان محبت ڪئي اسان هڪ جي عبادت ڪئي ،
به تي جڳ ۾ خدا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

سوين سونا سڪا آڻي ، زمانو دل کي توري ٿو ،
مگر اهڙي خطا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

اسان دردن سان دل لاتي ، ملي هي ذات ڏکڙن کان ،
ڪرڻ غم جي گلا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

اندر ۾ باهه پڙڪي پر ، ملون هن غير سان مڙڪي ،
اها ڪوڙي ادا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

قيامت جي عذابن کان ، ڏکيو آ غم وچوڙي جو ،
رهڻ تڏهن جدا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

اسان بس پيار پوڄاري ، اسان بس سونهن جا ساڻل ،
ڏيڻ درد صدا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

حياتي ”سيال“ آ جيسين ، سلامت سات پيورهندو ،
چنڻ ناتا ، پڪا جاني ، نه تون چاڻين نه مان چاڻان ،

غزل

ها جڏهن ڪان ڌار ٿيا سين ، پاڻ ٻئي

ٿرپندا ، لچندا ، رهيا سين ، پاڻ ٻئي

زندگي ، تنها ، گذاري سين سڄي

پر ڪٿي تنها مليا سين ، پاڻ ٻئي

ڪوزمين پيرن جي هيٺان ويوڪڍي

ٿورڙو ، گڏجي هلياسين ، پاڻ ٻئي

دل جو تحفو ، درد جي نالي ڪري

دار ڏي ، وڌندا وياسين ، پاڻ ٻئي

پيار ٻوليو ، ٿر جي ٻاٻيهي جيان

مينهن وانگر ٻئي وسياسين ، پاڻ ٻئي

ريت ۽ رسمن جي ڪاري ڪوٽ ۾

بي خطا باندي بڻياسين ، پاڻ ٻئي

مرڪ ۽ ڪجهه لڙڪ جيون ڪان مليا

ڪجهه رُناسين ڪجهه ڪليا سين ، پاڻ ٻئي

گهائ ورتا سين ، گلن بدلي ”حيات“

”سيال“ ڪي سادا هياسين ، پاڻ ٻئي

غزل

ڪو اڃا پي اسان کي سنڀاري پيو، ان جي آئين اکين جي ڪهاڻين چيو
دل مٿان درد جي دز وئي آچڙهي، من مندرجي صحن جي ڪهاڻين چيو

ديد انجي ٻه شايد جهڪي ٿي وئي ۽ هٿن مان ٻه طاقت ڇڏائي وئي
ڪا به ترتيب لفظن ۾ ناهي رهي، هنجي تازن خطن جي ڪهاڻين چيو

شخص هڪ ڇا ويو شهر کي ڇڏي ساري ويڙهي ۾ ٿي سڄ واکا ڪري
سال ٿيا هن جي پيرن جي آهت ٻڌي، پنهنجي گهر ۽ گهٽين جي ڪهاڻين چيو

ڪوشڪاري جڏهن تير تائڻ لڳو يا پري کان پئي باز تي ڪا نظر
ساهه پيارو گهڻو، زندگي آمني، وڻ تان اڌريل پڪين جي ڪهاڻين چيو

گل نه ڪوئي ٿڙيو ۽ نه گونج ٿي ڦٽا، پن به پيلاڻ مائل ٿي چٽندا رهيا
شل نه مالهي رسي شل بهارون هجن ڪنهن نه اجڙيل چمن جي ڪهاڻين چيو

دل ۾ دردن جي شدت جو ڪاٿو ڪرڻ، سڄ اڳيان آرسی جي برابر اٿئي
آه ۾ باه، جا تيز شعلا پريل، خشڪ ٿي ويل چپن جي ڪهاڻين چيو

ٻُڪ ۽ ڏک، جيون کي جهوري وڌو، ڏينهن جوين سندا ڏنگ مارڻ لڳا
ڪنهن مسافر نه ڪئي چانوري جي طلب، چيڙ ٿي ويل چڱن جي ڪهاڻين چيو

چاهه جي راهه ۾ چين هوندون آ، ”سيال“ هر حال ۾ درد لڪ ديس جا
ذات توکي ملي، بي سبب ڪون آ، ڏيهه تنهنجي ڏڪن جي ڪهاڻين چيو

غزل

ڳوڙهن ٽوٽا ڳل ، اوهان کان پوءِ سائين

جيون ، آجل ٿل ، اوهان کان پوءِ سائين

گھاڻي منجه ، گهڙي هر ڪائي گذري ٿي

پيڙي ٿو هر ڀل ، اوهان کان پوءِ سائين

ساروڻين ، جو ساٿ ڳنديو آ ، ساھ اندر

آسون ٿيون ان ڄھل ، اوهان کان پوءِ سائين

هر ڌڙڪن ۾ ، تنهنجونانءِ اچاري پئي

دردن ماري دل ، اوهان کان پوءِ سائين

تون ڇا وڇڙين ، واتون ساريون وسري ويون

گم ٿي وئي منزل ، اوهان کان پوءِ سائين

خوشين جو هو خال ، سو جيون ۾ هاڻي

درد ، ٿيا شامل ، اوهان کان پوءِ سائين

ڪهڙي حال ٿو هاڻي ”سيال حيات“ رهي؟

ڪير نه لهندو ڪل ، اوهان کان پوءِ سائين

غزل

سونهن جي ڪائنات ، تون آهين

درد ، غم کان نجات ، تون آهين

پيار جو هر پنو ، پڙهايو تو

نينهن جا سڀ ، نڪات تون آهين

دل جي گلشن ۾ جيڪا گونجي ٿي

سا ته ڪوئل جي لات ، تون آهين

تو جياپي جي جوت ، جاڳائي

موت منهنجي جي ، مات تون آهين

تو تصور جي ، تار کي چيڙين

طلب ۽ تانگه ، تات ، تون آهين

منهنجا سڀنا ، جتي ستارا ٿيا

چوڏهين چند رات ، تون آهين

“سيال” تنهنجو حيات آليڪن

اُن لاءِ آبِ حيات ، تون آهين

غزل

کلي کلي هر سزا قبوليم، سزا سڄي بي خطا قبوليم
نگاهِ قاتل گواه رهجان، ستم جي ساري، عطا قبوليم

قدم قدم تي اسان گناسين، ڪندا رهياسين گناه اُفت
اوهانجي گهورن ٻه گهائِ بخشيا، عذاب جهڙي ادا قبوليم

اکين ۾ تاندا پري پيا ۽ چين تي، ٿوهر ڦٽي پيا هن
زخم زخم، زندگي سموري، ستمگرن جي سخا قبوليم

گهٽوئي پنهنجي انا تي سوچيم، گهٽوئي جيون فنا تي سوچيم
پٿر جي بت کي نٿي مڃيم پر، اوهان مٿان ٿيڻ فدا قبوليم

ديارِ غم کان هليون هوائون، خوشين جو گلشن ويون اجاڙي
وجود کي ڇڻ وڃون ڏنگي ويا جڏهن کان ٿيندين جدا قبوليم

خلوص سان دلبرن جي قدمن، سمورو جيون رکي ڇڏيوسين
اُميد آ، من ڪڏهن چوي هو، ”حيات“ تنهنجي وفا قبوليم

غزل

جيون رنگ رتولڙو

پاڻياريءَ جو چولڙو

مونڪي ڌار نه پائنجان

آهيان تنهنجو اولڙو

هيل هوائن ۾ پُريو

بيجل جو ڪو ٻولڙو

روئندو رهجي ٻار ويو

ڪانءُ ڦري ويو لولڙو

جيڪي ساڪي سونهن جا

آءُ ، انهن جو ، گولڙو

يار وچوڙي جو ، اڃا

روز گهلي ٿو جهولڙو

جيون ”سيال حيات“ جو

آءُ ته ٿي پئي سولڙو

غزل

اڃا ڪوٽه سڀن ۾ ، توکي ڏسي ٿو

پٽائي جي بيتن ۾ ، توکي ڏسي ٿو

صبح ويل رابيل گجرن ۾ پوئي ،

اگهي ماڪ مڪڙين ۾ توکي ڏسي ٿو

سڄي سنڌ جي تو ۾ خوشبو سمايل

۽ ڪينجهر جي چولين ۾ توکي ڏسي ٿو

تون ان لاءِ جبران جي ڪا ڪهاڻي

بخاري جي گيتن ۾ ، توکي ڏسي ٿو

اندرجيءَ جهاتي وڌي جنهن به هوندي

اهودل جي ڌڙڪن ۾ ، توکي ڏسي ٿو

جو مندر ۾ ٿو ، مورتين کي سڃائي

سوديوي جي درشن ۾ ، توکي ڏسي ٿو

اوهان مرڪ جي ماڪ جنهن تي وسائي

سڄي سوت جيون ۾ ، توکي ڏسي ٿو.

پرين نيهن نگري ڏي جيڪي وڃن ٿا

انهن ”سيال“ رستن ۾ ، توکي ڏسي ٿو

غزل

ارادو مٿيو آ ، سڄڻ جو ، ٻڌو ٿم .
وري اڄ اسان ڏي اچڻ جو ، ٻڌو ٿم .

چيو چنڊ کي مون ، وڃي نند ڪر تون .
پياري پرينءَ جي ڀڄڻ جو ، ٻڌو ٿم .

اڪيون ڇا اڙايم ، اوهانجي اڪين سان .
ڪروڙن کان پنهنجي ڪسڻ جو ٻڌو ٿم .

ڪريان دل جي ڌڙڪن کي قابو به ڪيسين .
سڀئي خواب ساڀيان ٿيڻ جو ٻڌو ٿم .

اڙي اڻ جهلي دل ، وري تنهنجا ساڳيا .
هوائن مٿان گھر اڏڻ جو ٻڌو ٿم .

جڏائي مٿان ، ٻي جنم ۾ ختم ٿئي .
هي جيون ته جيئري جڙڻ جو ، ٻڌو ٿم .

لڳي ٿو ته هُن ”سيال“ ، ناهي وساريو .
وري درد مونکي ڏيڻ جو ، ٻڌو ٿم .

غزل

هُوبه چريو، ديوانو، چئي ٿو
چاهت ڪي، افسانو، چئي ٿو

قت پاڻي، هڪ پاڳل ماڻهو
اکڙين ڪي آشيانو، چئي ٿو

تو کان پوءِ ته ساري جڳ ڪي
وک وک تي، ويرانو چئي ٿو

سمند سڄي ڪي، هڪڙو سادو
اڻپورو، پيمانو، چئي ٿو

سوريه سنڌي، قاهيءَ قندو
ڳل، ڳچيءَ جو ڳانو، چئي ٿو

“سيال حيات” اوهان جي ترڪي
محبت جو مٽخانو، چئي ٿو

غزل

ڪاش گلڙن کي ۽ ڪنڊن کي سڃاڻون
غير کي سمجهون ۽ پنهنجن کي سڃاڻون

پين جي عيبن تي، نظر ڦيرڻ کان اڳ
هڪ گهڙي جي، پنهنجي جيون کي سڃاڻون

جنهن کي ديوانو چئي ٿا، تهڪ ڏيون پيا
اڄ اچو انجي به، اُڏمن کي سڃاڻون

ظاهري مرڪن تي موهت ٿيڻ کان پهريان
ساهه ۾ سانڍيل ته، سڌڪن کي سڃاڻون

ڌاڪ ڌاريئي جي ٻڌي ڇو دهلجون، جي
قرب جي ڪيچين جي، قدمن کي سڃاڻون

گهائڻ ڏيندڙ کي نه ڳوليو سين، ڪڏهن پي
پاڻ بس، گهايل جي، زخمن کي سڃاڻون

هر سفر پنهنجو، سڻائو ٿي پوي، جي
سونهن سندرتا جي، ساڻين کي سڃاڻون

“سيال” چوڻ ٿو، اسان ائين درٻار تي
جي پٽائيءَ رح جي ته، بيتن کي سڃاڻون.

غزل

اقرار جي منزل ڳوليندي، انڪار جي ماڳ تي پهتاسين
اعتبار جي پيڙين ۾ لڙهندي، اغيار جي ماڳ تي پهتاسين

غيرن جا گهڙيل هئا گهات مگر سازش ۾ صلاحو سڄڻ به هئا
پر صبر سهارو، ڪين اسان، تڪرار جي ماڳ تي پهتاسين

رڻ پٽ صحرا جا رند ڀڄي ۽ پريم نگر جا پنڌ ڀڄي
هڪ دل جي دنيا ساڻ ڪري، دلدار جي ماڳ تي پهتاسين

ڪجهه رات رني، ڪجهه بات رني، ڪجهه جيت رني، ڪجهه مات رني
هڪ ڏينهن جڏهن تون مان گڏجي، ڪنهن سار جي ماڳ تي پهتاسين

جي پيار، وفا جا پانديٽڙا، سي ڪلفت جي ويجهو نه ويا
جي پيڙائن، پئي پاند پريا، ته به پيار جي ماڳ تي پهتاسين

ڪجهه سال گذر ٿيا سجدن ۾ ۽ عمر ڪپي وئي آرين ۾
مس مس ته نقاب هٽيا ۽ مس، ديدار جي ماڳ تي پهتاسين

هن پيار ڏنو، پر دل ورتي، ڪجهه درد ڏنا، سڪ چين وتو
اي ”سيال حيات“ اسان شايد، وڻجار جي ماڳ تي پهتاسين

غزل

پرچندا، رُسندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان
روئندا، کلندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

هر طرف نظرون ڊڪيون، پر ڏور منزل جون نشان
دربدر، رُلندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

جرم الفت کي پرين، دل سان قبوليوسين جڏهن
پوءِ تڙپي جلندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

زندگي کان ڏور، تنهائي جي هر هڪ موڙ تي
مُرڪندا ملندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

تون ڪڏهن ملندو رهين ۽ پوءِ جدا ٿيندو رهين
گڏ سدا، هلندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

دل جي بي صبري هٿان ۽ تنهنجي مغروري هٿان
سٽوستم سهندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

هئي سچائي پيار ۾، سو "سيال" هر پيري "حيات"
موت سان وڙهندا رهياسين، تنهنجون يادون ۽ اسان

غزل

پيار ڪي، پاڳلپڻو، اغيار چئي پل پيو چوي
تون نه چئو باقي سڄو، سنسار چئي پل پيو چوي

عشق ڪي ايمان چئو، اتساه چئو، ويساه چئو
ڪو اناڙي عشق ڪي، آزار چئي پل پيو چوي

هوتہ ديوانو آ، هُن جي، سوچ تي ڇا تبصرو
هوتہ تو هر درد ڪي، دلدار چئي پل پيو چوي

تون تہ ٻولي جي اُچارن جو صحيح ڪر استعمال
لفظ ٻاتا، ٻاتڙو ڪو، ٻار چئي پل پيو چوي

جي نه توتوڪي وڻي، تون ڪن نه ڏي آواز تي
گيت ديوانو، سر بازار چئي پل پيو چوي

ڪاڻ ڪيبي ڪانه، ڪنهن ڪمزات جي چا پي ٿئي
پر حڪم ڪو صاحب اختيار چئي پل پيو چوي

ڇو پلا معبود ڪنهن جي تي ڪرين، تنقيد ٿو
سونهن ڪي جي ”سيال“ ٿوسردار چئي پل پيو چوي

غزل

اوهان جي ته دل ، ڪوهسارن جا منظر
اسان جون اکيون ، آبشارن جا منظر

ائين درد مون وٽ ، ڪنا ٿي ويا هن
جئين ڪهڪشان تي ، ستارن جا منظر

ڊڪيا ٿي هرڻ ، مينهن وسندي پتن تي
اتم ياد ٿر جي ، نظارن جا منظر

تصور جي اُپ تي ڦرن تنهنجون يادون
جئين ڪي پڪين جي ، اُڏارن جا منظر

خزائون ڪيوسپ ، اسان جي حوالي
رڪوپاڻ وٽ سڀ ، بهارن جا منظر

سڪل ٺوٺ چيڙن تي ، ٿوهر ڦٽا هن
ڏٺا ئي ڪٿي ٿئي ، اچارن جا منظر

جڏهن ”سيال“ سامهون سڄڻ ڪي ڏسن ٿا
لڄي ٿا لڳن ، ماه پارن جا منظر

غزل

سونهن جا سردار مان ، دربان تنهنجي درٿيان
چنڊ تون ٿي چوڏهين جو ، مان وري امير ٿيان

تون رسالو شاه جو ٿين ها ، پڙهان ها هر گهڙي
هاڻ تون ڪو بيت ٿي ، مان صاف ڪو ڪاگر ٿيان

ٿي نه تون نوري سگهين ۽ مان تماچي ڪين ٿيس
نينهن جي پوءِ ناوٿي ، مان قرب جي ڪينجهر ٿيان

نيٺ تنهنجا ٿي پوان ، تون هر گهڙي چيڙين چنڀين
يا ته پائين پيار مان ، ڪو قيمتي زيور ٿيان

خون ٿي منهنجي رڳن ۾ ، جي نه ان رلجي سگهيو
مءِ محبت جي ته ٿي ، مان سڪ جو ساغر ٿيان

عڪس بنجي ره اڪيون پنهنجون ٿو ڪيميرا ڪريان
يا ته تون تصوير ٿي ۽ مان حسين منظر ٿيان

چون آئينو ٿيان ، مون ۾ ڏسين تون ، پاڻ ڪي
“سيال” مالڪ ساھ جو ٿي ، آءُ تنهنجو گهر ٿيان

غزل

جت ذهنن تي هن زنگ لڳل ، ات چاهت چنگ وچن ته ڪئين

جت ڏاهپ ڪي هن ڏنگ لڳل ، ات راڻل رنگ رچن ته ڪئين

جنهن محفل گهرو غير هجي ، جت اک اک ۾ ڪو ڦير هجي

جت مير دليين ۾ ڏير هجي ، ان پاسي پير ڪچن ته ڪئين

جنهن آڏو لفظ نه نڪرن ٿا ، جت سونهن جا سورج اُڀرن ٿا

ان ڏاڍي ماڻهو ڪي آخر ، ڪي ڏورا پا به ڏجن ته ڪئين

جت لهر لهر ۾ شور هجي ، جت چاري چاري چور هجي

ات پيار وفا جا پانديٽڙا ، سک چين سان پار ڇن ته ڪئين

جت وڪ وڪ اڏيل چار هجي ۽ تيرن جي وسڪار هجي

جتي ٿيندو روز شڪار هجي ، اُت سهڻا مور اچن ته ڪئين

جي سونهن مٿان ، ٿا ناز رکن ۽ ماڻا بي انداز رکن

جي يار وفائن کان وانجهيل ، سي پاڙيندا به وچن ته ڪئين

ڪو ”سيال حيات“ نه سار لهي ، ڪئين پيار پڪي ان پار لهي

جن اکڙين پاڻي تار لهي ، ات زنده خواب بچن ته ڪئين

غزل

تپندڙ ڌرتي ، ٻرندڙ ماڻهو
پل ، پل جيئندڙ ، مرندڙ ماڻهو

ڪنهنجي دل کي ڪيئن توڙيندا
مٽيءَ وانگيان ، ڀرندڙ ماڻهو

نيٺ ڪناري ، پهچي ويندا،
توڪل ترهي ، ترندڙ ماڻهو

سونهن ننگر ۾ ، سوالي آهن
دان وفا جو ، گهرندڙ ماڻهو

سيس بچائڻ ، ڪين سڪيا هن
سوريءَ ڏي جي ، سرنڌڙ ماڻهو

ڌرتي رت سان راڳي ويندا،
جيون جنگ ۾، جهرندڙ ماڻهو

“سيال حيات” ڪٿي جي سگهندا
نظرن کان جي ، ڪرندڙ ماڻهو

غزل

تانگه تتل ، تندورن وانگي

آس تتل ، معذورن وانگي

پيارا توکان ، پوءِ ٿا گذرن

سارا پل ، عاشورن وانگي

اُڙيل آسون ، اُڙيل ارمان

اکريون پرندڙ ، کورن وانگي

تڙيٺ کي به تما شو سمجھي

مرکي پيو ، مغورن وانگي

خوشيون ساريون ، خال برابر

خواب حساب اڻپورن وانگي

تنهنجي اک جي بند کولي ۾

منهنجو من محصورن وانگي

“سيال حيات” سچو جڳ تو بن

مون ته ڏنو، بي نورن وانگي

غزل

ٻڌايم عشق جا توکي ، قصا انمول ، وسري ويئي
کلي موتين سان تو منهنجا پريا پئي جهول ، وسري ويئي

علامه آءِ آءِ جي هئي ، پرسان ايلسا ويئل
انهن آڏو کياسين قرب جا کي قول ، وسري ويئي

کنڌي کينجهر جي ويهي جو ، پسائي پير پاڻي ۾
صفا مد هوش ٿي پيو هو سڄو ماحول ، وسري ويئي

هو ننڍڙا تارڙا هلندڙ ، جڏهن هڪٻئي کي ڏسبا هئا
تہ کيڏي عرش تي ٿيندي هئي ڳولان ڳول ، وسري ويئي

لڌي ڪا سار ، تنهنجي پيار ، پهچايو کتي مونکي
اڳي ڪيئن جهت ۾ چوندو هئين نہ ٿي تون رول ، وسري ويئي

پري کان اڳ ڪندو اغيار تي ڦٽڪار هئين ، هاڻي
ڏنئي هت غير جي هت ۾ پڙهڻ لاهول ، وسري ويئي.

وساريئي پيار منهنجو ”سيال“ ڪائي ڳاله ناهي ، پر
اتم حيرت جو پنهنجا ئي ٻڌايل ٻول ، وسري ويئي

غزل

جنهن ڏينهن، اسان وٽ آيو، اجل

چو تنهنجي نيٽن هاريو، ڪجل

مان ٿر جي ڀٽ تي، ٿوهر ڪو

تون ڪينجهرڪپ تي نيل ڪنول

مون سڪ آچي، تو زر طلبيو

مون دُعا ڪئي، توماڻي، منزل

مان، تنها تڙپان، راهن ۾

۽ تو وٽ، ساڳيو ميڙ، متل

منهنجي کاتي ۾ لڪ ڪوٽ سڄي

تون پاڻ ڏي، پوري آڻ، اٽل

جي عشق ته سر جو سانگ ڪٿي؟

چا پير پتون، چا جهنگ، جبل

هُن ڪوڙ پنا سانديا، جن تي

هئا ”سيال حيات“ جا شعر، لکيل

غزل

اڪين ڪي مليا جو، اڪين جا نيا پا
تڏهن درد دل ڪي، ڏنا پئي دلاسا

محبت سان من جون مٿيون نيٺ پريون
اوهان پي ته پياسا، اسين پي ته پياسا

ڪنهن موڙ تي جي مليا سين ته ويهي
وڏا هڪٻئي ڪي، ڏبا ڏک ڏورا پا

جڏهن سنگدل جو ڪئي سنگ ٻاري
ڪنيا پاڻ پنهنجي، وفائن جا لاشا

اُتي ئي بهارن جا، ميلا مچن ٿا
جتي پيار وارن، ڪلي پير پاتا

مچين جي ته منڙا، اهو عرض مڃجان
متان ڌار ٿين ڪي، ڳنڍي نيهن نا تا

هجوم جهان ۾، گهڻا گم ويا ٿي
مگر ”سيال“ پنهنجا ته ساجن سجا تا

غزل

اڪڙين جي عظمت جو سارو ، خوا بن مان اندازو ٿئي ٿو
دل جي وسعت ۽ حيثيت جو ، دردن مان اندازو ٿئي ٿو

ڪالهه اٿيو طوفان هو ڪيڏو ، زور هوائن ڪيڏو لاتو
ڪيڏي تيزي ساڻ ڪريا وٺ ، ٻن ٻن مان اندازو ٿئي ٿو

هارياڻي ڪي سا مهون ڏسندي ، ڏند ڪڍي ، ڏاڍيان ڳا لھائي
رئيس وڏي جي ، غيرت جو سڀ ، ٽهڪن مان اندازو ٿئي ٿو

دنيا ڪيڏا دان ڏنا ۽ نان جي عيوض ، جان وڪاڻي
پنڻي جي مٺ ۾ قاتل ڪجهه ، پئسن مان اندازو ٿئي ٿو

دل جون ڳالهيون دل ۾ رک ، چپ چورڻ جي تڪليف نه ڪر تون
مونڪي تنهنجي مُڪ تي وڪريل ، مرڪن مان اندازو ٿئي ٿو

سالن کان پوءِ جيئن مليا سين ، لڙڪن ڪي روڪي نه سگهيا سين
اڻ جهل احساسن جو دل جي ، دڙڪن مان اندازو ٿئي ٿو

جھوراڪين مان جهاتيون پاتيون، جيون جي هر تلخ تجرب بي
”سيال حيات“ صديون ڪيئن ڪاٽيون، نيٺن مان اندازو ٿئي ٿو

غزل

اڄ اچڻ جي آسري ۾ ، وار چاندي ٿي ويا
ڏينهن ٻن جي واعدي ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

آخري پيرو اڃان پي ، تنهنجي پهچڻ کان اڳي
روز ويندي مئڪدي ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

هن ڏينهن محرم به ساڳيو ، حال پوئين سال جيان
ماتمي هن قافلي ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

ڪيپ اهڙا ويا چڙهي جو ، خواب ٿي وئي هر خوشي
نينهن جي هڪڙي نشي ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

تو لکيو ايندس سگهو مان ، هانءُ تون هارين متان
پيار جي ، ننڍڙي پني ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

درد دل جا توئيندي ، هن زندگي توئي چڙي
هانءُ ناريندي ، نري ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

ڄاڻ ”سيال حيات“ پهتو ، پاڻ کي ناهي وٺان
اک اڙائي ، آئيني ۾ ، وار چاندي ٿي ويا

غزل

اوهان جن کي گهمندي گهٽين ۾ ، ڏٺو آ

اوهان کي انهن پنهنجي من ۾ ، ڏٺو آ

جي ڳوڙهن سان ٿا زخم خوابن جا ڌوئن

ڪڏهن تو انهن جي اکين ۾ ، ڏٺو آ

تڏهن پاڻ کي پي ، سنوارڻ جو سوچيم

جڏهن سانوريءَ کي ، سڪين ۾ ، ڏٺو آ

ڪئين تون نقابن ، حجابن ۾ قاتين

ڪڏهن تو ڪو ڀردو ، پڪين ۾ ، ڏٺو آ

اهو پنهنجو ساٿي مون سمجهو آ ، جنهنجو

ٻڌل ساهه ، سڪ جي سڳن ۾ ، ڏٺو آ

ڪري وهڪرو تنهنجون ، يادون وهن ٿيون

ڪٿي رت ، پنهنجي رڳن ۾ ، ڏٺو آ

جڏهن کان به آ ”سيال“ سانپر ، تڏهن کان

نگاهن کي ، تنهنجي دڳن ۾ ، ڏٺو آ

غزل

اسان ڪاڪ جا جي نه راتا هئا سين، اوهان وٽ به مومل جا ماڻا ڪٿي هئا
وسارڻ گهريئي، سو وساري ڇڏيئي پر، وڏا رنج ايڏا رساڻا ڪٿي هئا

سڄي رات تم ستارا امبر تي ۽ بلبن جي جهر مر سموري شهر تي
رڳو تو وسايون بتيون پنهنجي گهر جون، اڃا ديپ دل جا اُجهڻا ڪٿي هئا

اوهان جون نگاهون ته قاتل هيون پر، اسان جي اکين پي نه گهٽ ڪئي اسان سان
پرين شوق الفت به جمهوري وڌو هو، رڳو دل جا دشن فلاڻا ڪٿي هئا

اسان سر سنگينن رکي پي ڏنو آ ۽ ٻرندڙ اڱارن تان گذري وياسين
مگر مهل مشڪل جي آئي جڏهن پي، نه ڳولي لڏا دل جا داڻا ڪٿي هئا

اٿيا تيز طعنن جا طوفان جڏهن، وڏا نينهن جا مينهن، نيٽن وسايا
اوهان جو ڪلڻ پي ڪنوڻ جي مثل هو، جليا هونئن پنهنجا ٺڪاڻا ڪٿي هئا

اڳي ٿيا نه جن جا، پلنگ پي پراڻا، انهن کي وڻيا، هاڻ واري وڇاڻا
عطا عشق الفی ڪئي ”سيال“ جن کي، اهي عشق وارا اياڻا ڪٿي هئا

غزل

ڪا ته اندر ۾ اڻ ٿي ٿئي اک آلي ٿئي

پيار ڪري ڪا ، شايد پيڙا پالي ٿئي

پنهجو اندر ڪائڻ ، پنهنجا لڙڪ پيئڻ

نينهن نگر جي ، ريت پريت نرالي ٿئي

محبت ۾ هو ”مير“ ، فقير آ بنجي ويو

۽ هو باهه ٻني ۾ بيٺي ، بالي ٿئي

ايتوپيا جا ، اُن کان وسريا افسانا

جنهن به ڏني هن ڌرتي جي بدحالي ٿئي

تيزابن جي تڙپ ، تماشو سمجهي ٿي

سا اک ، سا دل ، احساسن کان خالي ٿئي

جنهن دل سان تون ڪيڏيو هئين ، اڄ توکان پوءِ

سا دل چورن ٻارن جيئن ، اُپالي ٿئي

دنيا جي درٻارن کان آ ، ڏور گهڻو

سونهن نگر ۾ ”سيال حيات“ سوالي ٿئي

غزل

مون ننب ڳولي رات پير ، تون بي خبر سپنن ۾ گم
هئا نيٺ ٽولئ منتظر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

ٽولاءِ مون ، تارا تڪيا ، چارا به هئا سارا تڪيا
آخر اڪيون ٿي ويون پتر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

جت روشنيون ۽ رنگ هئا ، جت دلبرن جا دنگ هئا
اُت مان مسافر دربدر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

مان جهنگ جهر توڪاڻ ويس ، ڪاهي ڪُنن ۾ پاڻ پيس
لڙهندو رهيس هر هڪ لهر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

توپاڻ وٽ ساندي رکيون ، احساس کان خالي اڪيون
ٿي زندگي ڪنهنجي زهر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

مان راه ۾ رلندو رهيس ، جلندو رهيس ، هلندو رهيس
هئا سور مون سان همسفر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

جت سونهن هئي سنسار جي ، برسات تنهنجي پيار جي
اُت ”سيال“ مان پهتس مگر ، تون بي خبر سپنن ۾ گم

غزل

ڪيڏو پاڻي تار ، اکين ۾
سڌڪي پئي ڪا سار، اکين ۾

جيءُ جياپو آهن ، جيڪي
گهارياسين پل چار، اکين ۾

سال ٿيا جو، ترسي پيو آ
اوجاڳن جو بار ، اکين ۾

پيار پڪيڙو، ڪيئن نه ڦاسي
ڪو ته اڏيل هو چار، اکين ۾

ڳوڙها اگهندي ڪاله چيائين
پنڀڻي جو پيو وار، اکين ۾

ڪوپل ساري جڳ ڪي يلجي
ويه اسان جي يار، اکين ۾

“سيال حيات” لڪائي سگندل
خنجر جي ڪا ڌار، اکين ۾

غزل

اوهانجي شهر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

دل منتظر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

هلي هڪ قدم گڏ ، ڪري الوداع ويو

حسين همسفر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

ٻڌايان سهي پر ٻڌي تون نه سگهندين

اسان وٽ هجر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

مليا نيٺ هئا ۽ جڏهن پيار ٿيو هئو

انهي پل پهر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

ڪيئن دل جي دنيا ۾ ، ڌاڙا لڳن ٿا

نماڻي نظر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

قتي ٻاک ۽ خواب سارا ٿئي پيا

اُچڙ ٿيل سحر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

ڪڏهن مڪدو آ ، ڪڏهن آهي مقتل

پرينءَ جي نگر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

اهو ”سيال“ جيڪو ، صفا سادڙو آ

انهيءَ بي خبر جون ، ڪهاڻيون وڌيون هن

غزل

گهڙي ويه توتان ڪي ، نغمات گهوريان
سيئي خوبصورت ، خيالات گهوريان

سنجها ويل جون ، سر مٿي ساعتون سپ
۽ پوڄا جي ويلا هو ، پريات گهوريان

قضا جي به سجدا ٿيا ، سي ادا ٿين
سيئي بندگي جا مان ، اوقات گهوريان

اڪين جي محل ۾ ، اچي ويه سانول
ته ڳوڙهن جي موتين جي برسات گهوريان

رڳو هيءُ جيون ، ته ڇا هر جنم جا
سيئي جرڪندڙ جيءُ ، جذبات گهوريان

پنيون ماڪ ۾ جي به معصوم مڪڙيون
۽ ڪوئل جي توتان مٺي ، لات گهوريان

ڏنو ڏانو آ ، ڏيه ۾ جنهن جيئڻ جو
اها "سيال" توتان پنهنجي، ذات گهوريان

غزل

جڏهن ڪان جيءَ ۾ جذببن ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون
تڏهن ڪان سونهن جي سڀنن، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

رهي ڪجهه ڏينهن نيٽن ۾ ، ويو ڪو نند چورائي
ته پوءِ اڪڙين ۾ اوجاڳن ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

اوهان جي سار بي اختيار ٿي پئي ، ساه ۾ تڏهن
اندر ۾ عشق جي اُڏمن ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

پري محفل ، ڏسي توکي ، ٿيا جذبات بي قابو
لبن جي سيج تي مرڪن ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

ادا ، ڪا دلبري جي آهي ، يا ديوانگي چئجي
دريءَ جي اوت ڪان سڄڻن ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

جڏهن ڪان تنهنجي پهچڻ جي ، ڏني پڪ آپڪي ماڻهو
تڏهن ڪان دل اندر ڌڙڪن ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

بڻايا ڪوت جو ڪڪرن اچي ، ڪله چنڊ جي آڏو
سڄڻ جي ”سيال“ سارو ٿين ، اچي ڪي جهاتڙيون پاتيون

غزل

هر نظرتي، بد نظر جي، آنظر
هن مٿان، ساري شهر جي، آنظر

ڏنڌ ۾ ڏنڌ لائجي ويون، زندگيون
ڳوٺ ساري تي، گهر جي، آنظر

موت پي ويو زلتن جي ور چڙهي
زندگي تي پئي، زهر جي، آنظر

تون پري ٿي وئين ته پيارا پاڻ تي
هر ڏکي پل ۽ پهر جي، آنظر

گهور هڪڙي جا گهڻا گهايل ڏنم
ڪا قيامت ۽ قهر جي، آنظر

پنهنجي منزل جو پتو وسري ويو
وئي ملي هڪ همسفر جي، آنظر

هت ڏسي چوندا نجومِي پي ايئين
“سيال” تي ڪنهنجي صحر جي، آنظر

غزل

اي سونهن سرن سان راند ، نه ڪر
۽ پاڻ به ، آلا پانند ، نه ڪر

ويا ڪيڏا ڪچي ڪنڌ ايئين
تون چيريون پائي چاند ، نه ڪر

هر سڀنو ، ساڀيان ٿيڻو آ
تون ايڏي آند ۽ ماند ، نه ڪر

ڪو ڪيئن جهليندي ، اوجوڏا
تون ويرين سان ويڙهاند ، نه ڪر

تو عقل ڪي تورين ، طاقت سان
ڏاهپ جي سامهون ڏاند ، نه ڪر

جنهن جوءُ ڇڏي ۽ جوءُ ڇڏي
اهڙو به ڪميڻو ڪانڌ ، نه ڪر

ڪيڏو نه منو آ ، ”چنڊ“ چوڻ
ان لفظ ڪي ڦيري چاند ، نه ڪر

ڪر ”سيال“ جي حال تي نظر ڪرم
ائين ستم روا هيڪانڌ ، نه ڪر

غزل

وهم وچڙڻ جا پرين، تون ساھ جي ، ويجھو نرڪ
لوڪ جون ڳالهيون ڪڏهن پي چاه جي ، ويجھو نرڪ

بيوسي ڪنهنجي کي آڻي ، بي رُخي پنهنجي اڳيان
پنهنجي تهڪن کي تون ڪنهنجي آھ جي ، ويجھو نرڪ

ڪيترو نقصان ٿيندو ، تون نه ٿوسوچي سگھين
منت مڃ منڙا ، ڪپھ کي باھ جي ، ويجھو نرڪ

ڪر عقيدن کي نه تون ، سوالن جوابن جي نظر
پرم دل جا ، ذهن جي پڇ ڏاھ جي ، ويجھو نرڪ

بدگمانين جي وڃي ، برسات ۾ چو ٿو پڇين؟
تون اميدن کي انهي اونداھ جي ، ويجھو نرڪ

راز جون ڳالهيون نه سلجن ، راه ويندڙ سان ڪڏهن
پيار پنهنجي کي نه ڪنهن بدخواھ جي ، ويجھو نرڪ

“سيال” سڄڻن ۾ سخا جون ، سٽو اميدون رک “حيات”
ٿي نه غافل ، پاڻ کي، گمراه جي ، ويجھو نرڪ

غزل

شيشن جا مليل زخم ، سبي ڪير ، هلي آءُ
دلدار منهنجي دل ۾ ، نه ڪر دير ، هلي آءُ

مان راه ۾ رت چاڻ ، اچان ڪيئن اوهان ڏي
نانگن جا ڏنگيل ، پاڻ ڏسڻ پير ، هلي آءُ

وک توڙي ڪٿان ڪيئن ، ڏسي لوڪ ٿو سارو
چمڪي ٿي پوي چوه منجهان چير ، هلي آءُ

رسمن کي مڃون ٿا ته ، ڪري روح ٿو ربهون
وهمن ته وڌو آهي ، وڌو وير ، هلي آءُ

جيئڻ جا مرڻ جا ، جي ڪجن قول ڪنهن سان
پلجي نه پيڻ گهرجي اهو پير ، هلي آءُ

هر وقت ، عبادت ۾ گهران ٿو لئه دعائون
ٿو شام صبح تنهنجو گهران خير ، هلي آءُ

تون ”سيال“ مٿان پال ڪجان ، زندگي جيسين
ڪنهن عشق مڃيو ناهي ڪواندير ، هلي آءُ

غزل

تون به شيشي پور وانگيان ، مان به هان سارو نٿل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون
تنهنجون اوجاڳيل اکيون ۽ نيٺ منهنجا پي پئل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون

سي برابر ڏينهن هئا ، محبت جا وسندا مينهن هئا ، هاڻي ته برسن ٿيون اکيون
ڳل اڃا تنهنجا به آلا ، منهنجو دامن پي پسيل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون

ڏينهن راتيون ڏيهه جي ڏک درد سان وڙهندي ويون ، تنهنجون به ۽ منهنجون به من
مان به چڪنا چور آهيان ، تون به آن ڏاڍو ٿڪل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون

آءُ ته ٻاري باهڙي ، سڄهندو ڪري ، سوچيون ٻئي ، ڪئين پير ظالم جا پٿيون
راه ساڳي تي ٻنهي جا ، قافلا آهن لٽيل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون

پيار جي هٿي چانو ، هيٺي هانو تي ، هاڻي مگر ، آڌرتي ٿامي مثل ،
باه تووت پي ٻريل ، ۽ دود مون وٽ پي ڏڪيل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون

سار جو آبار ، تنهنجي پي مٿان ، مون جيترو ، سو ”سيال“ پورو ٿم پتو ،
خواب مون کان پي ڪسيل ، ۽ تو کان پي سڀنا رٿل ، ڇا حال هڪٻئي کان پڇون

غزل

دل گھريئي دلبر جي آ ، مون تي نظر

پيار ڪنهن پوتر جي آ ، مون تي نظر

پياس جي مان پهچ کان ، ڏاڍو پري

ساقيءَ ڪوثر جي آ ، مون تي نظر

تو جڏهن کان جيءُ ۾ ، جايون ڏنيون

تنهنجي ساري تر جي آ ، مون تي نظر

شهرِ جانان ، جي آ ، مون تي چانو ۽

ان علم جي درجي آ ، مون تي نظر

عشق کي اعزاز ، حسنِ حق ڏنو

باطن و ظاهر جي آ ، مون تي نظر

”سيال“ چوڳوليان ڏنڊون ڍورا ”حيات“

سونهن جي ساگر جي آ ، مون تي نظر

رابطي لاء

سيال حيات

پکا چانگ، تعلقو فيض گنج،

خيرپور ميرس

Siyalhayat_sindh@yahoo.com

0333_7036311

اسد علي سيال

حيدرآباد

Siyal_sindh@yahoo.com

0333_2742374

سيال حيات

سنڌ جي پهراڙيءَ سان تعلق رکندڙ سيال حيات سنڌي
نظم توڙي نثر ۾ تمام گهڻو لکيو آهي. شاعري،
ڪهاڻيون، ڊراما ۽ ڪالم تمام سٺي ۽ سهڻي انداز ۾
لکي ٿو. ادب سان سندس تمام پراڻو لڳاءُ آهي. سندس
ڪجهه گيت ۽ غزل مختلف فنڪارن جي آواز ۾
ريڊيو تان نشر ٿيا آهن ۽ سندس ڊراما پڻ سنڌي ميڊيا
تان ٽيلڪاسٽ ٿيندا رهيا آهن. ان کانسواءِ سندس
ڪهاڻيون شاعري ۽ ڪالم پڻ مختلف سنڌي اخبارن
۽ رسالن ۾ شايع ٿيندا رهيا آهن.
سندس هيءُ ڪتاب سندس ڪجهه غزلن تي مبني
آهي اميد ته توهان کي پسند ايندو ۽ سنڌي ادب ۾
پنهنجي جاءِ ٺاهيندو.

اسد علي سيال